

Locketorps-Törsatorp 1:7 m. fl. Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun

Arkeologisk utredning – steg 2 och kompletterande arkeologisk utredning

Locketorps-Törsatorp 1:7 m. fl., Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun

**Arkeologisk utredning – steg 2 och kompletterande
arkeologisk utredning**

Magnus von der Luft och Mats Sandin

Locketorps-Törsatorp 1:7 m. fl., Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun
Arkeologisk utredning – steg 2 och kompletterande arkeologisk utredning

Rapport 2022:15

© Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ 2022

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-52256-2021 (arkeologisk utredning – steg 2) och 431-1773-2022 (kompletterande arkeologisk utredning)

Uppdragsnummer i Fornreg: 202200060 (arkeologisk utredning – steg 2) och 202200108 (kompletterande arkeologisk utredning)

Lämningsnummer: L2022:2323-2330 (kompletterande arkeologisk utredning)

Fastighet: Locketorps-Törsatorp 1:7, 1:14, Locketorp S:4, Locketorps socken, Skövde kommun, Västra Götalands län (arkeologisk utredning – steg 2) och Locketorps-Törsatorp 1:14, Locketorp 3:6, 8:1, 8:5, 8:8, 9:21, Brotorp 6:2, 6:16, 6:17, Ulvängen 1:1, Klåvasten 3:2, Runneberg 1:1, Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun, Västra Götalands län (kompletterande arkeologisk utredning)

Belägenhet i SWEREF 99 TM: Norr 6479950 m, Öst 440050 m

Höjd över havet: cirka 90-100 meter

Undersökningsområdets storlek: cirka 55200 m² (arkeologisk utredning – steg 2) och cirka 505700 m² (kompletterande arkeologisk utredning)

Beställare: Skövde kommun

Projektnummer: G2202 (arkeologisk utredning – steg 2) och G2205 (kompletterande arkeologisk utredning)

Projektansvarig: Petra Aldén Rudd

Fältansvarig: Magnus von der Luft

Övrig personal: Mats Sandin

För personalens meriter hänvisas till Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativs hemsida

Fältarbetstid: 2022-04-26, 2022-04-28 – 2022-04-29 (arkeologisk utredning – steg 2) och 2022-03-30 – 2022-03-31, 2022-04-25, 2022-04-27 – 2022-04-28 (kompletterande arkeologisk utredning)

Arkiv: Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen

Omslagsbild: Potentiellt boplatssläge i anslutning till kolningsgroparna L2022:2329 och L2022:2330. Foto mot öster

Topografisk grundkarta, plankarta, övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ med data från FMIS och Lantmäteriet (medgivandeavtal © Lantmäteriet Dnr R50321710_140001)

Redigering och layout: Sara Lyttkens, Berglund Lyttkens AB

Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Slakthusgatan 8 A

415 02 GÖTEBORG

www.riogbg.se

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Utredningsområdet.....	6
Tidigare fynd och undersökningar.....	6
Syfte.....	6
Metod.....	6
Kart- och arkivstudier.....	6
Fältarbete.....	9
L2022:2323 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	9
L2022:2324 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	9
L2022:2325 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	9
L2022:2326 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	19
L2022:2327 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	19
L2022:2328 Kolningsanläggning, övrig.....	19
L2022:2329 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	19
L2022:2330 Kolningsanläggning, kolningsgrop.....	19
Naturvetenskapliga analyser.....	19
Tolkning.....	19
Antikvarisk bedömning.....	21
Källor.....	22
Bilagor.....	23

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar AU Steg 1 Skövde

Bilaga 2. Schaktbeskrivningar Kompletterande AU Skövde

Bilaga 3. Lämningslista

Figur 1. Översiktskarta med utredningsområdet markerat (ring). Skala 1:1 000 000.

Locketorps-Törsatorp 1:7 m. fl., Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun

Arkeologisk utredning – steg 2 och kompletterande arkeologisk utredning

Sammanfattning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län har Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ utfört en arkeologisk utredning – steg 2 och en kompletterande arkeologisk utredning inom fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 m. fl., Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun. De båda utredningarna föranleddes av kommunens detaljplanearbete för området.

Utredningsområdena omfattar cirka 5,5 (arkeologisk utredning – steg 2) respektive 50,6 hektar (kompletterande arkeologisk utredning). Området utgörs dels av ytor inom Skövde flygplats, dels av skogsmark och nyligen avverkade ytor belägna på ömse sidor av densamma. Området är i huvudsak flackt med en svag lutning mot norr. Mindre, spridda höjdparter återfinns främst i de västra och norra delarna. I den östra delen av området ansluter ett mindre vattendrag, Rallebäcken.

Inom ramen för den arkeologiska utredningen – steg 2 upptogs schakt inom ytor utpekade som potentiella boplatsslägen i samband med en tidigare arkeologisk utredning – steg 1. Inga förhistoriska fynd eller anläggningar påträffades inom de utpekade potentiella boplatsslägena.

Inför och i samband med fältarbetet för den kompletterande arkeologiska utredningen genomfördes en kart- och arkivstudie. Inom det aktuella området fanns före utredningen inga kända fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar. I historisk tid har marken i huvudsak utgjorts av utmark. Efter kart- och arkivstudierna inventerades hela ytan för den kompletterande arkeologiska utredningen. Inventeringen påträffade ett mindre antal möjliga kolningsgropar och ett antal potentiella boplatsslägen.

Efter avslutad inventering upptogs schakt inom de potentiella boplatsslägena och de möjliga kolningsgroparna delundersöktes i syfte att fastställa fornlämningsstatus. Inga förhistoriska fynd eller anläggningar påträffades inom de potentiella boplatsslägena, men i samband med fältarbetet har åtta kolningsanläggningar registrerats (L2022:2323-2330).

Lämningarna L2022:2323-2327 och L2022:2329-2330 har registrerats som fornlämningar och L2022:2328 som en övrig kulturhistorisk lämning.

Utifrån resultatet från arkeologisk utredning steg 2 och kompletterande arkeologisk utredning föreslår Rio Göteborg att lämningarna L2022:2323-2327 och L2022:2329-2330 förundersöks i det fall de påverkas av det fortsatta detaljplanearbetet.

Utredningsområdet

Utredningsområdena är belägna öster om länsväg 200, cirka 10 kilometer nordöst om Skövde centrum, i Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun (figur 1 och 2).

Utredningsområdena omfattar cirka 5,5 (arkeologisk utredning – steg 2) respektive 50,6 hektar (kompletterande arkeologisk utredning). Den arkeologiska utredningen – steg 2 är uppdelad på sex mindre ytor och den kompletterande arkeologiska utredningen omfattar två större områden (figur 2). Utredningsområdena utgörs dels av ytor inom Skövde flygplats, dels av skogsmark och nyligen avverkade ytor belägna på ömse sidor av densamma. Området ligger cirka 90-100 meter över havet och är i huvudsak flackt med en svag lutning mot norr. Mindre, spridda höjdparter återfinns främst i de västra och norra delarna. I den östra delen av området ansluter ett mindre vattendrag, Rallebäcken.

Tidigare fynd och undersökningar

Under november 2021 utförde Rio Göteborg en arkeologisk utredning – steg 1 i området (von der Luft och Sandin 2022). I samband med utredningen påträffades två lämningar i form av en hägnadsvall (L2021:8011) och en övrig hägnad (L2021:8012). Lämningarna registrerades som en fornlämning och en övrig kulturhistorisk lämning. Utöver dessa lämningar identifierades tio potentiella boplatslägen inom utredningsområdet (G2126:1-10). G2126:7-10 ligger inom en yta som har lyfts ur detaljplanen, varför dessa inte omfattats inom den nu aktuella arkeologiska utredningen – steg 2.

Syfte

Utredningen syftade till att ta reda på om någon okänd fornlämning berördes av det aktuella arbetsföretaget. Eventuella påträffade lämningar skulle beskrivas och bedömas avseende antikvarisk status. För lämningar som kan ha tillkommit i anslutning till tidsgränsen 1850 skulle grunden för antagandet om tid för tillkomst anges.

Den arkeologiska utredningen – steg 2 skulle utföras genom sökschaktning inom utpekade potentiella boplatslägen. Den kompletterande utredningen skulle omfatta kart- och arkivstudier, okulär besiktning i fält och sökschaktning. De båda utredningarna skulle vara av god kvalitet och fungera som underlag inför kommande beslut i ärendet, samt för Skövde kommuns vidare planering. Målgrupp för utredningen var Länsstyrelsen och Skövde kommun.

Metod

Inledningsvis studerades äldre kart- och arkivmaterial i syfte att identifiera äldre bruk och strukturer inom det kompletterande utredningsområdet. Denna genomgång omfattade historiska kartor, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Fornreg/Fornsök.

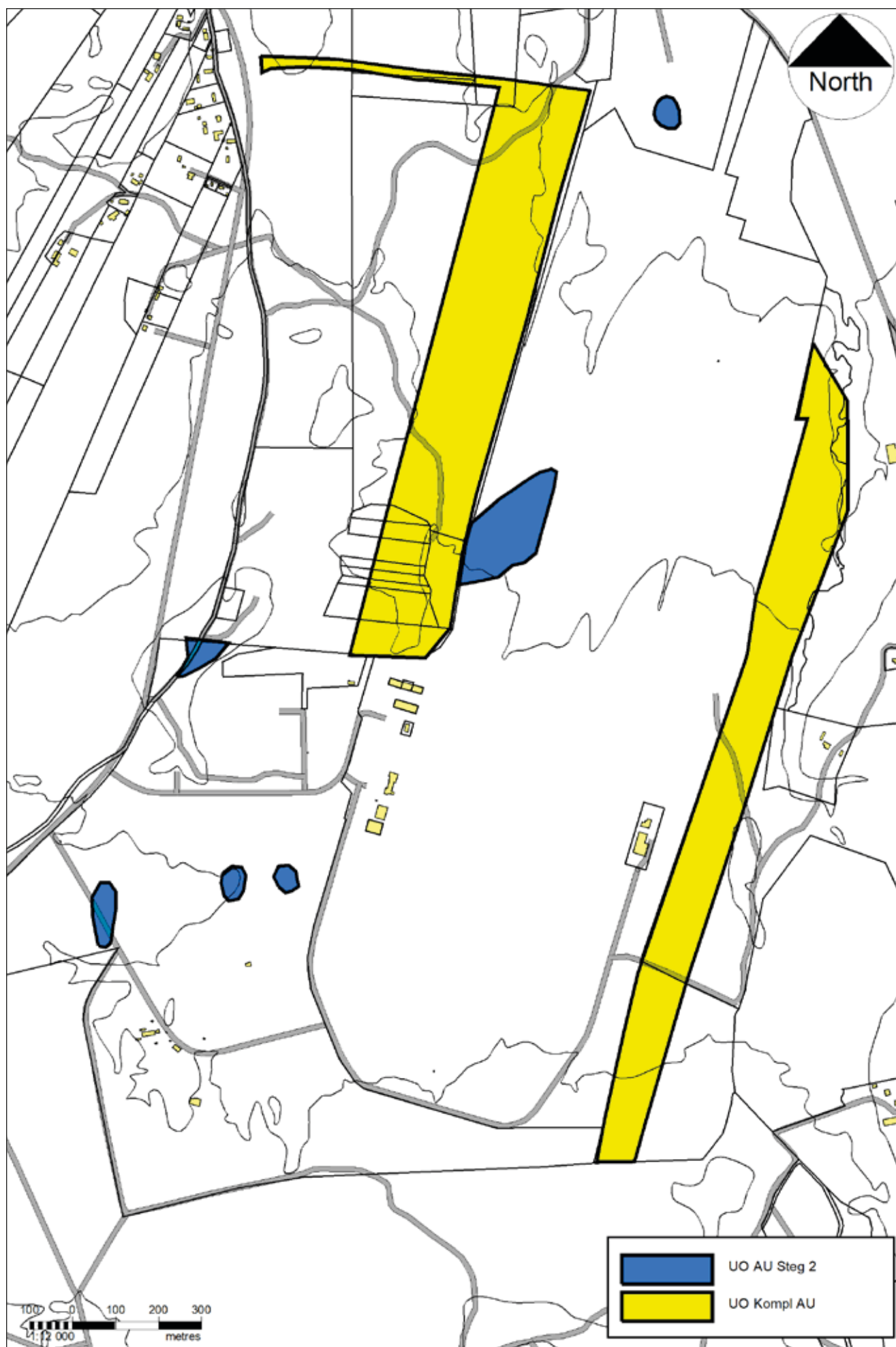
I samband med fältarbetet genomfördes en inventering i syfte att identifiera eventuella gravar, fossil åkermark, historiska lämningar och potentiella boplatslägen inom det kompletterande utredningsområdet. Under fältarbetet användes geosond för att eftersöka stenkonstruktioner, samt för att kontrollera förekomst av kol i jordlagren. Inom ramen för de båda utredningar har sökschakt upptagits med grävmaskin.

Påträffade lämningar mättes in med RTK-GPS, beskrevs i digitalt format, samt fotograferades i översikt från flera väderstreck. Undersökta lämningar har dokumenterats i profil med beskrivning och fotodokumentation.

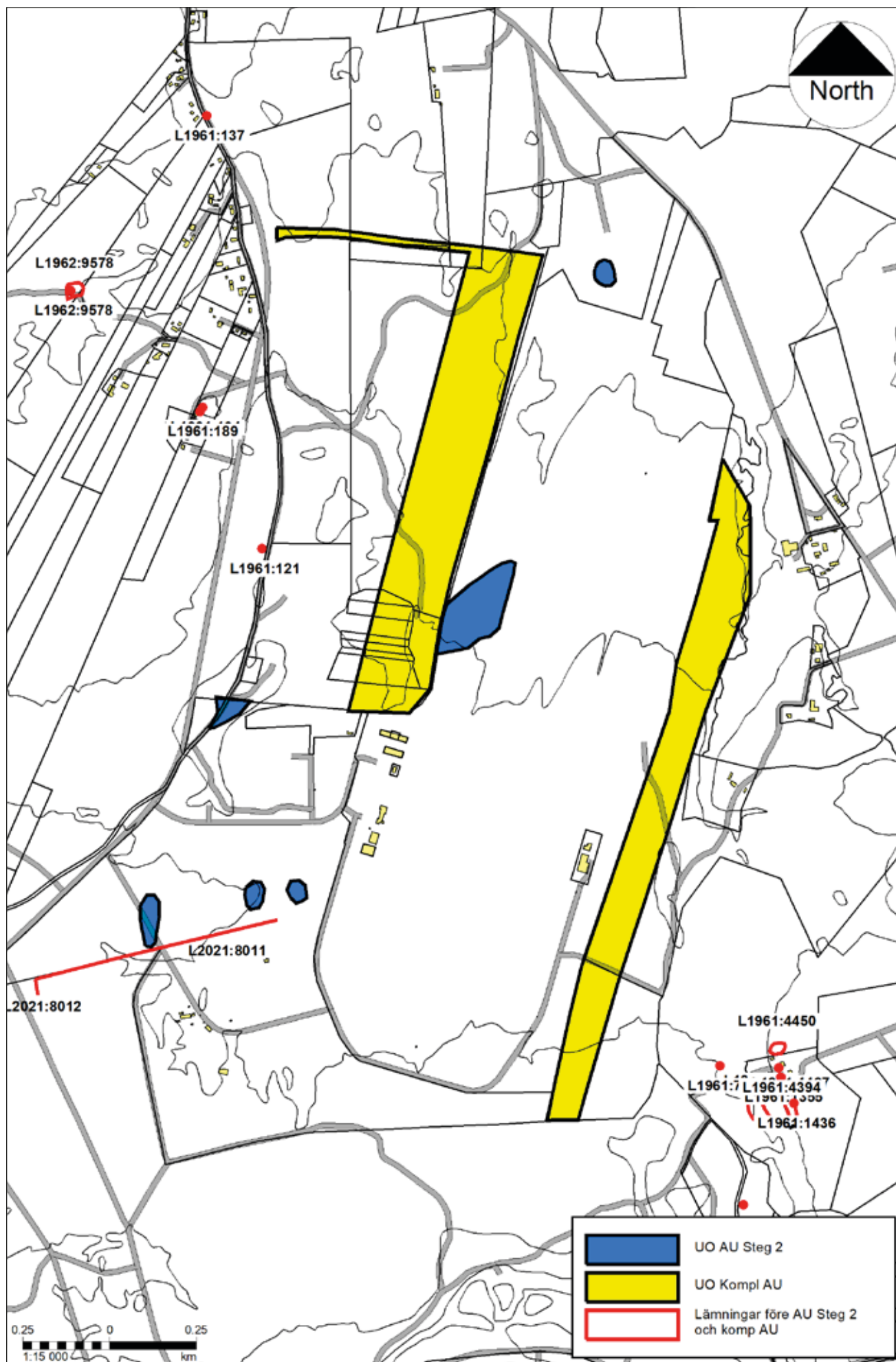
Kart- och arkivstudier

Ur geologisk synpunkt utgörs utredningsområdet nästan uteslutande av isälvsediment, med mindre inslag av morän, glacial lera och svämsediment i norr samt små ytor med flygsand och glacial grovsilt-finsand i söder. Utredningsområdet är beläget cirka 90-100 meter över havet och har varit tillgängligt för mänskliga aktiviteter från cirka 9200-8900 f. Kr. (SGU 2022).

Inom de utredningsområdena fanns för de nu aktuella utredningarna inga kända fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar (Fornreg 2022). I närområdet (cirka 1 kilometer) återfinns ett mindre antal lämningar i form av en fyndplats för flintyxa (L1961:1355), en fyndplats för skafthålsyxa (L1961:778), en fyndplats för flintdolk (L1961:1436), fyndplats för brynen (L1961:4394, fyndplats för slagg

Figur 2. Utredningsområdena markerade i blått (arkeologisk utredning – steg 2) och gult (kompletterande arkeologisk utredning). Skala 1:12000.

Figur 3. Utredningsområdena med kända fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar före de nu aktuella utredningarna. Skala 1:15000.

(L1961:1402), tre blästbrukslämningar (L1961:4392, L1961:834 och L1961:4467), en tjärdal (L1961:1413), två lägenhetsbebyggelser (L1961:6309 och L1962:9579), två fångstgropar (L1961:134 och L1961:189), ett vägmärke (L1961:121), ett gränsmärke (L1961:209), en hägnadsvall (L2021:8011) och en övrig hägnad (L2021:8012). Hägnadsvallen och den övriga hägnaden påträffades i samband med en arkeologisk utredning – steg 1 som utfördes inom ramen för den nu aktuella detaljplanen (von der Luft och Sandin 2022). De förhistoriska fyndplatserna är belägna i anslutning till Rallebäcken sydöst om utredningsområdet (figur 3). I övrigt karaktäriseras närområdets fornlämningsmiljö av lämningar från historisk tid.

Utredningsområdet är beläget inom delar tillhörande stamfastigheterna Locketorps-Törsatorp, Locketorp, Brothorp, Ulvängen, Klåvasten och Runneberg inom Locketorps och Sventorps socknar. Locketorps socken är beläget inom Vadsbo härad och Sventorp inom Kåkinds härad. Häradena Vadsbo och Kåkind finns belagda 1278 respektive 1225, socknarna Locketorp och Sventorp 1395 respektive 1343. Gårdarna Locketorp, Ulvängen, Klåvasten, Törsatorp, Brothorp och Runneberg finns belagda 1490, 1540, 1550, 1561, 1585 och 1627 (Kungliga ortnamnskommittén 1950 och 1967).

På en storskifteskarta över området från 1795 utgörs marken i huvudsak av utmark. En mindre del av det västra kompletterande utredningsområdet berör den så kallade Helvetesråsen eller Helfveteskjärret/Helfvetesängen. Helvetesråsen har varit uppdelad i små delfastigheter tillhörande närliggande gårdar som Brothorp, Locketorp och Ulvängen (Lantmäteriet 2022a). Denna bild är i det stora hela oförändrad på den häradsekonomiska kartan från 1877-82 (Lantmäteriet 2022b och c).

Inom projektet VaKul etapp II (Vattenförvaltning och kulturmiljö) ingår objektet Klämmabäcken vilket tangerar det östra av de kompletterande utredningsområdena (Jonsson och Richard 2017:17). Här omnämns att det i slutet av 1800-talet fanns ett antal kvarnar och sågar utmed Klämmabäcken, bland annat vid Klåvasten. Inga lämningar efter kvarnar eller sågar påträffades inom de ytor som berördes av arkeologisk utredning – steg 1 (von der Luft och Sandin 2022).

Fältharbete

Fältharbetet utfördes under två dagar i slutet av mars och fem dagar i slutet av april 2022. Under de två dagarna i mars utfördes en okulär besiktning av det kompletterande utredningsområdet.

I samband med inventeringen i det kompletterande utredningsområdet påträffades sju möjliga kolningsgropar - L2022:2323-2327 och L2022:2329-2330 (figur 4). Inget kol påträffades dock vid användande av geosond, trots ett större antal försök, varför fortsatt undersökning fick invänta den senare sökschaktningen. Vid inventeringen identifierades även ett mindre antal ytor eller områden som bedömdes som potentiella boplatslägen. Inga lämningar efter kvarnar eller sågar påträffades i anslutning till det objekt som pekats ut i VaKul etapp II (Jonsson och Richard 2017:17).

I samband med sökschaktningen upptogs sammanlagt 95 schakt med grävmaskin (S1-95). Av dessa upptogs 53 schakt (S21-45 och 63-90) inom ramen för den arkeologiska utredningen – steg 2, och 42 schakt (S1-20, 46-62 och 91-95) i samband med den kompletterande arkeologiska utredningen (figur 4-12, bilaga 1-2). De upptagna schakten uppvisade överlag inga tecken på förhistorisk aktivitet inom området, i form av fynd eller anläggningar. Däremot kunde de sju möjliga kolningsgroparna bekräftas i samband med sökschaktningen. Därtill framkom ytterligare en kolningsanläggning – L2022:2328 (bilaga 3). Nedan beskrivs de påträffade lämningarna närmare.

L2022:2323 Kolningsanläggning, kolningsgrop

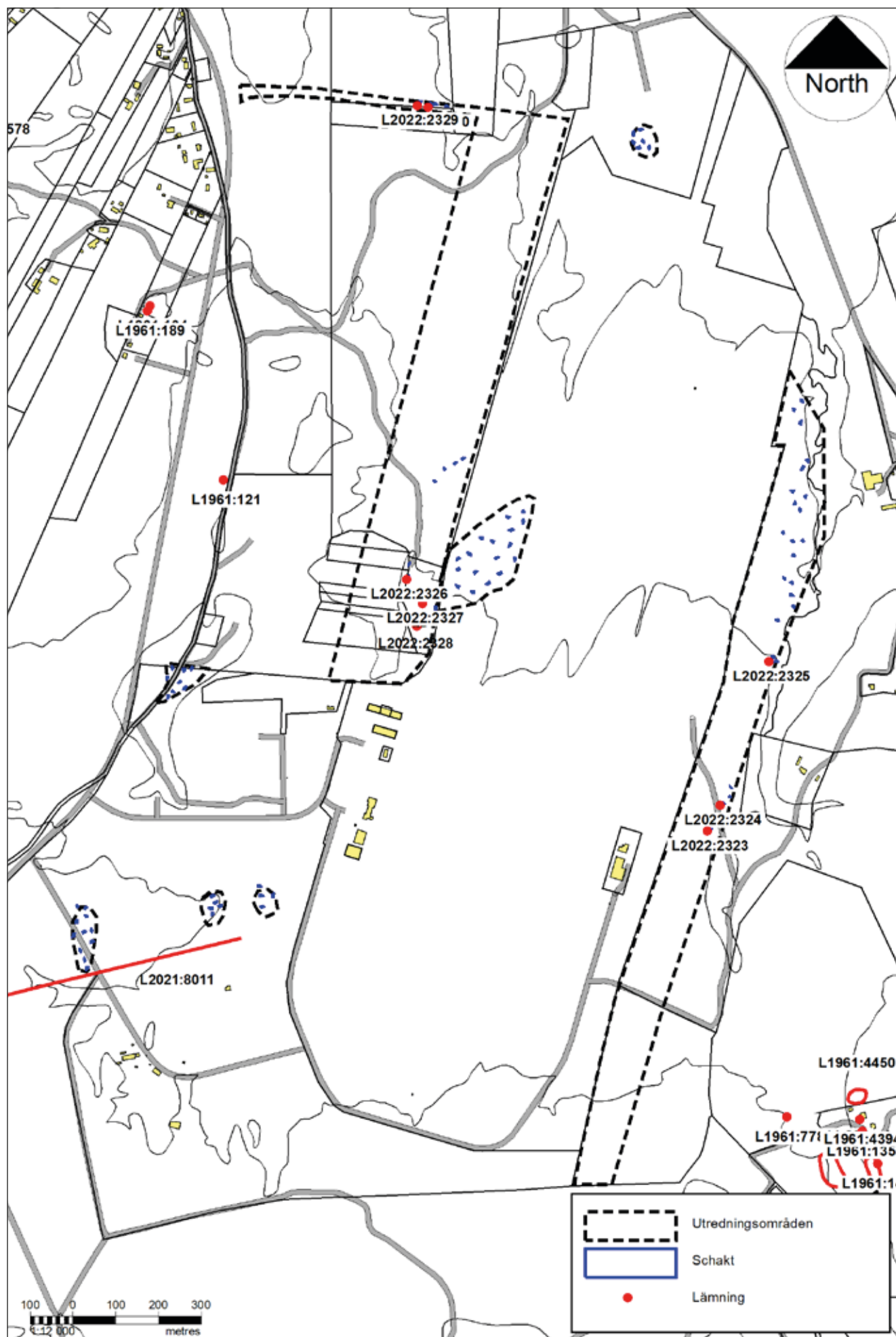
Kolningsgrop, rund, 3,6 meter i diameter, 0,6 meter djup. I kolningsgropen upptogs ett 1,2 meter brett schakt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.

L2022:2324 Kolningsanläggning, kolningsgrop

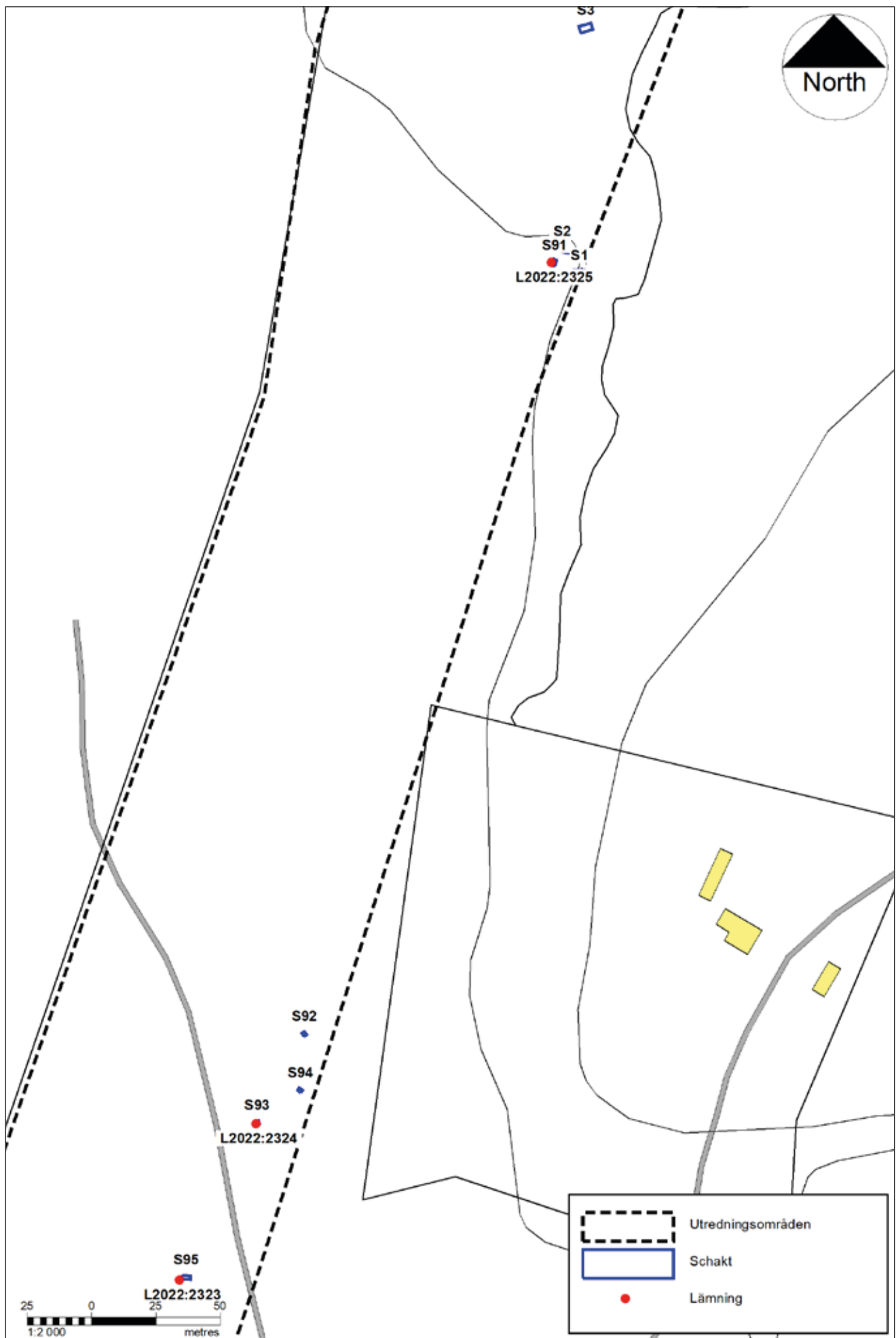
Kolningsgrop med vall, oval, 3,3 x 2,7 meter utan vall (6,2 x 5,9 med vall), 1,05 meter djup. En fjärdedel av kolningsgropen undersöktes ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.

L2022:2325 Kolningsanläggning, kolningsgrop

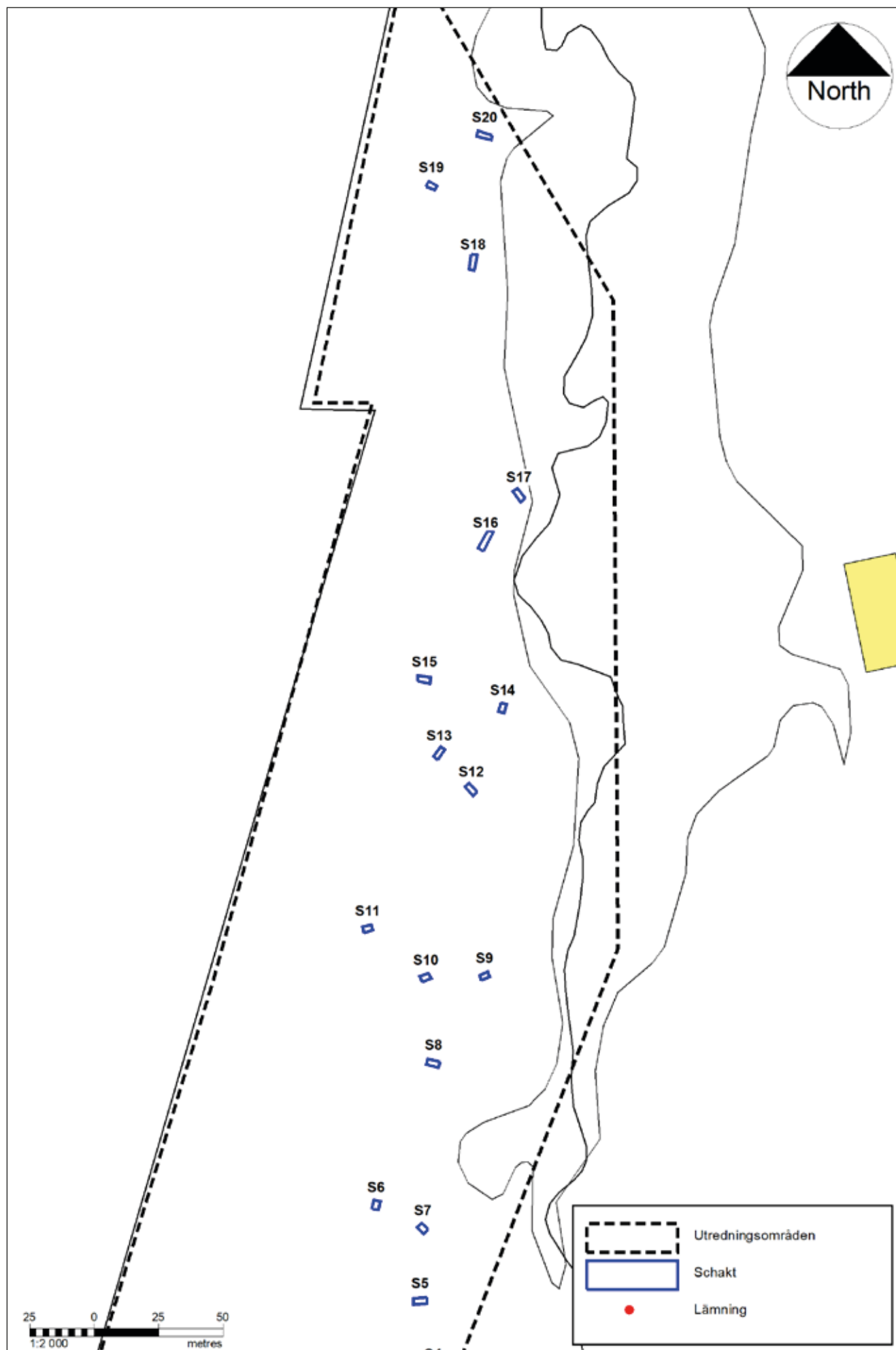
Kolningsgrop, rund, 2,4 meter i diameter, 0,55 meter djup. En fjärdedel av kolningsgropen undersökt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.

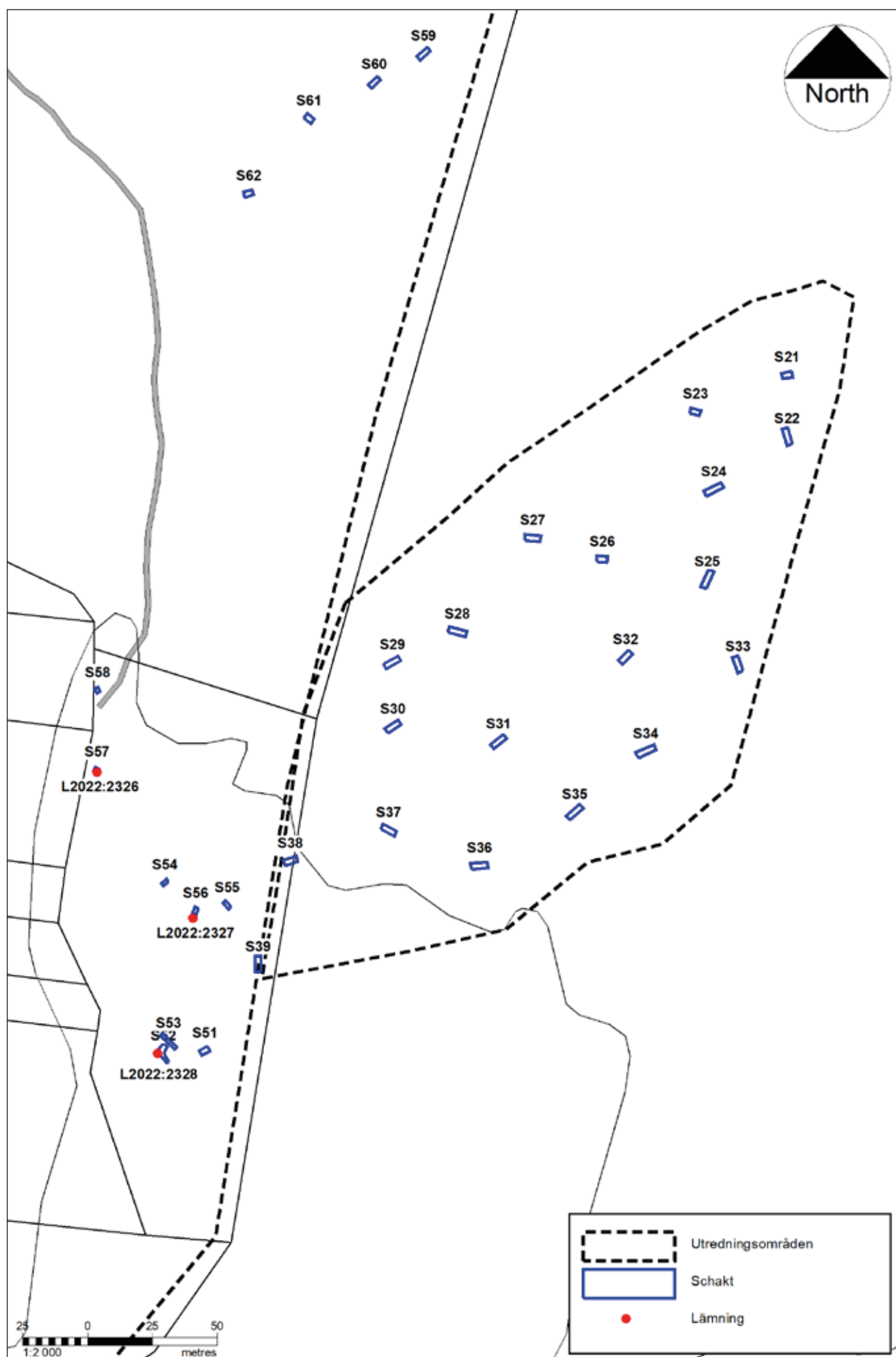
Figur 4. Utredningsområdena med nya fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Skala 1:12000.

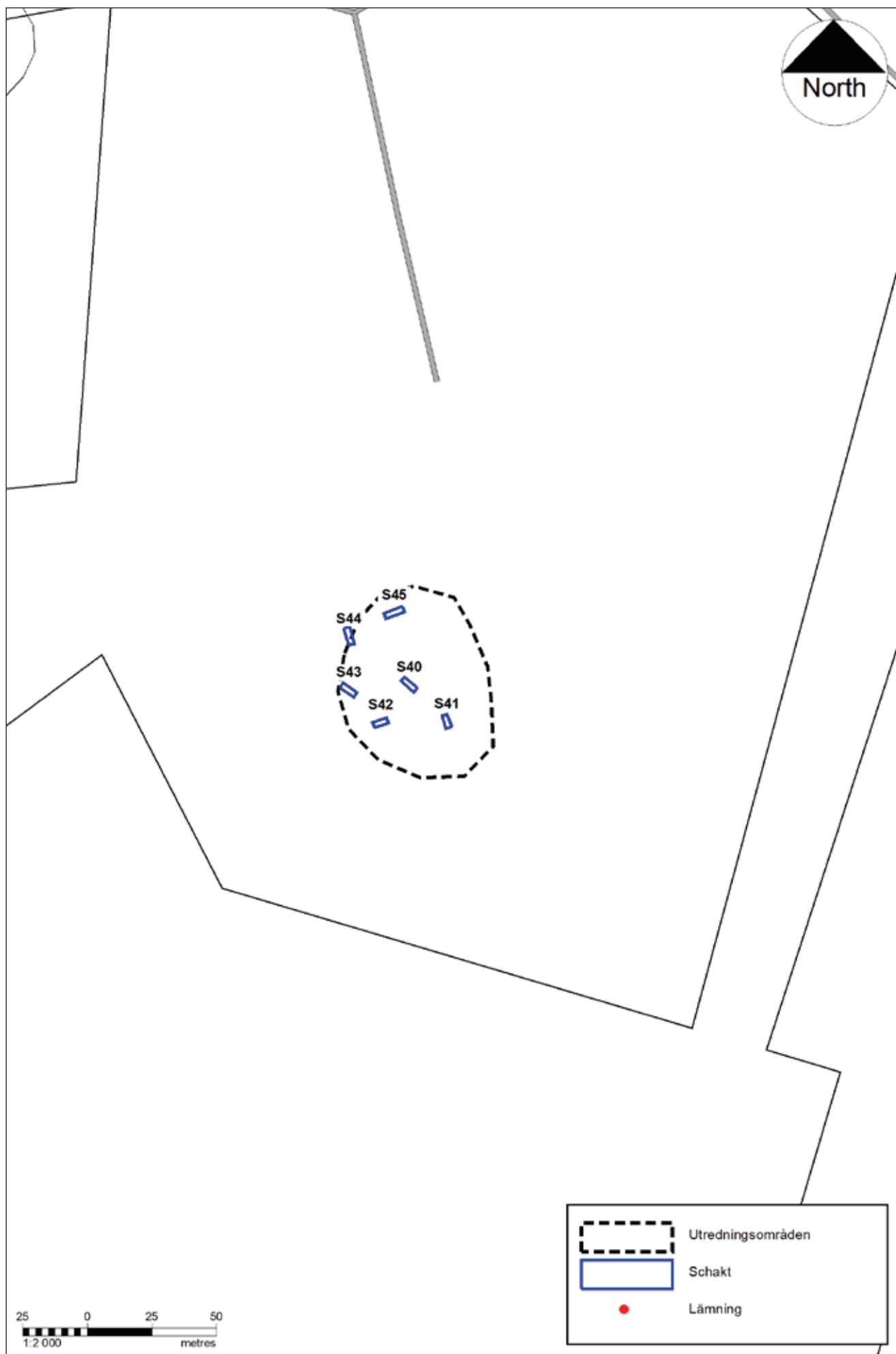
Figur 5. Nya lämningar och upptagna schakt inom den mellersta delen av det östra kompletterande utredningsområdet. Skala 1:2000.

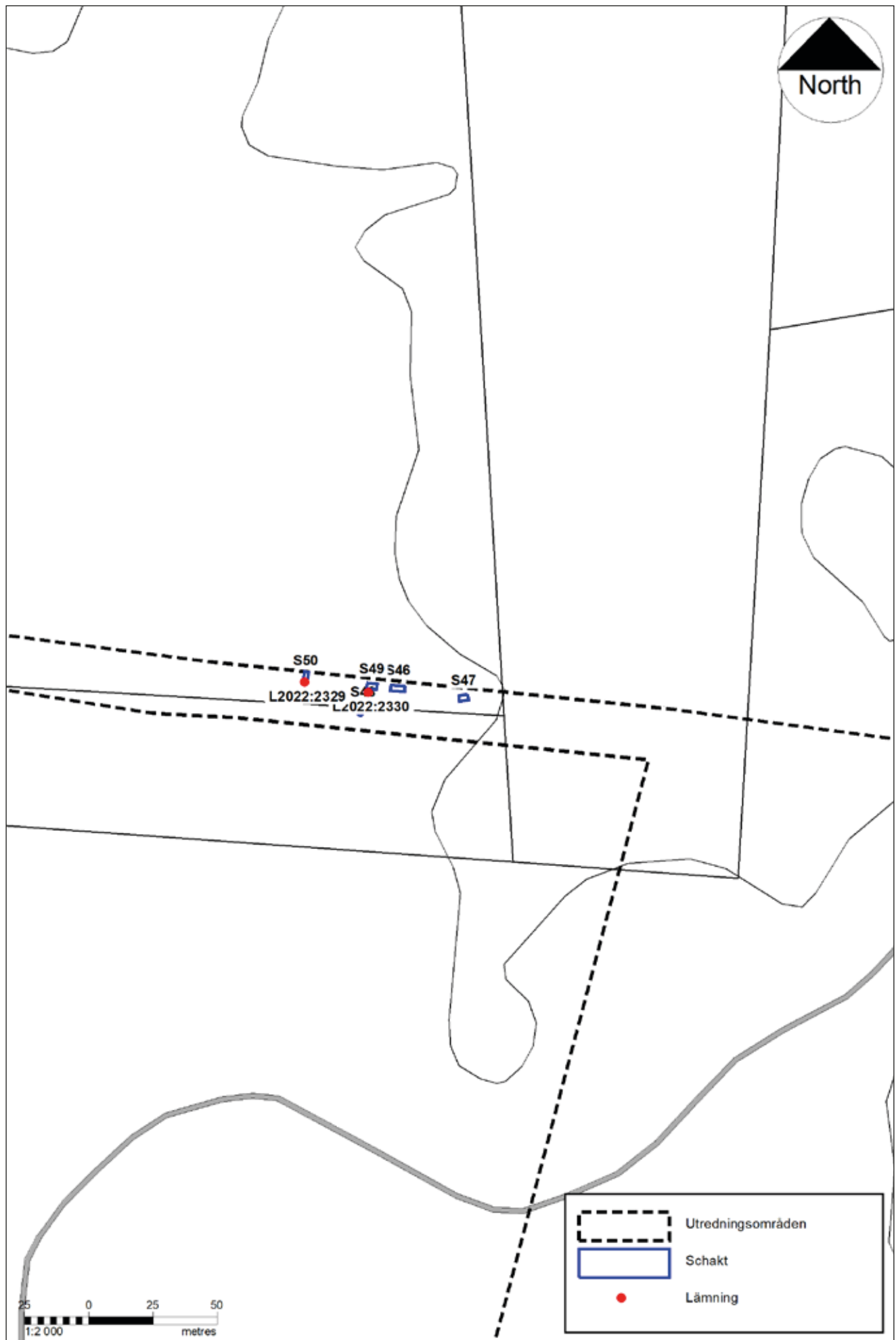
Figur 6. Nya lämningar och upptagna schakt inom den norra delen av det östra kompletterande utredningsområdet. Skala 1:2000.

Figur 7. Nya lämningar och upptagna schakt inom G2126:5 (arkeologisk utredning – steg 2) och den södra delen av det västra kompletterande utredningsområdet. Skala 1:2000.

Figur 8. Nya lämningar och upptagna schakt inom G2126:6 (arkeologisk utredning – steg 2). Skala 1:2000.

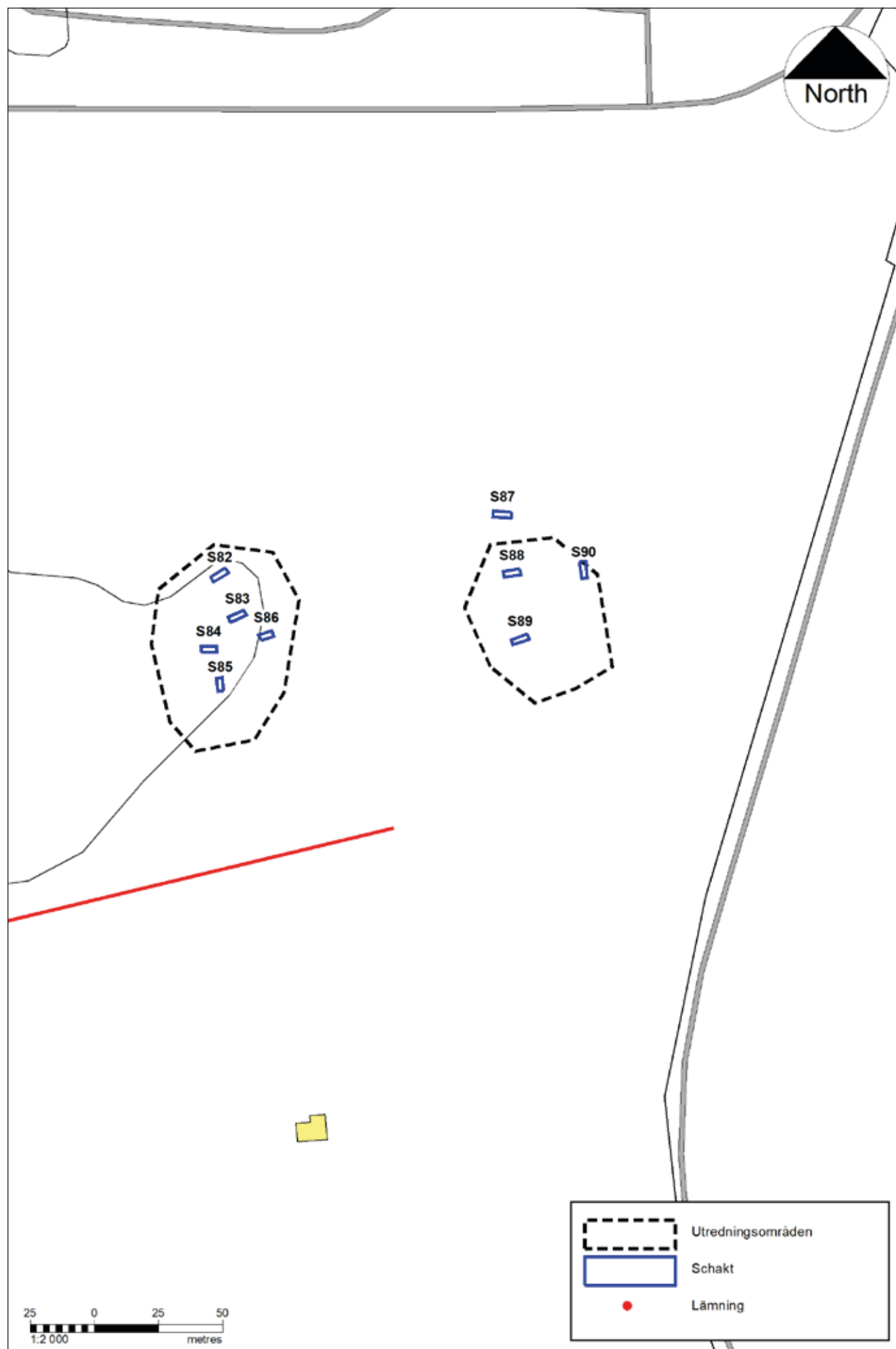
Figur 9. Nya lämningar och upptagna schakt inom den norra delen av det västra kompletterande utredningsområdet.
Skala 1:2000.

Figur 10. Nya lämningar och upptagna schakt inom G2126:4 (arkeologisk utredning – steg 2). Skala 1:2000.

Figur 11. Nya lämningar och upptagna schakt inom G2126:1 (arkeologisk utredning – steg 2). Skala 1:2000.

Figur 12. Nya lämningar och upptagna schakt inom G2126:2-3 (arkeologisk utredning – steg 2). Skala 1:2000.

L2022:2326 Kolningsanläggning, kolningsgrop

Kolningsgrop, rund, 2,2 meter i diameter, 0,4 meter djup. En fjärdedel av kolningsgropen undersökt ned till kolförande nivå (figur 13). Kolprov insamlat.

L2022:2327 Kolningsanläggning, kolningsgrop

Kolningsgrop, rund, 3,6 meter i diameter, 0,64 meter djup. En fjärdedel av kolningsgropen undersökt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.

L2022:2328 Kolningsanläggning, övrig

Övrig kolningsanläggning, avlång, 2,82 meter lång, 0,69 meter bred och 0,21 meter djup (figur 14). Undersökt med ett mindre handgrävt schakt i mitten av anläggningen (figur 15). Kolprov insamlat.

L2022:2329 Kolningsanläggning, kolningsgrop

Kolningsgrop, rund, 2,6 meter i diameter, 0,7 meter djup. Halva kolningsgropen undersökt ned till kolförande lager i samband med arkeologisk utredning. Kolprov insamlat.

L2022:2330 Kolningsanläggning, kolningsgrop

Kolningsgrop, rund, 2,8 meter i diameter, 0,85 meter djup. Undersökt till hälften i samband med arkeologisk utredning (figur 16). Kolprov insamlat.

Naturvetenskapliga analyser

Inga naturvetenskapliga analyser har utförts i samband med de aktuella utredningarna.

Tolkning

De påträffade kolningsanläggningarna L2022:2323-2330 är representanter för ett bruk av utmarken i området. De aktuella lämningarna ligger idag under stamfastigheterna Brotorp, Törsatorp och Klåvasten, men har under 1700-talets slut tillhört Törsatorp och Sörgården i Locketorps by (Lantmäteriet 2022a). Vilket tidsskikt de aktuella kolningsanläggningarna representerar är i dagsläget osäkert, men kan belysas i samband med fortsatta undersökningar i området.

Figur 13. Kolningsanläggningen L2022:2326 i plan. Foto mot norr.

Figur 14. Kolningsanläggningen L2022:2328 i plan. Foto mot nordnordost.

Figur 15. Kolningsanläggningen L2022:2328 i profil. Foto mot öster.

Figur 16. Kolningsanläggningen L2022:2330 i profil. Foto mot söder.

Antikvarisk bedömning

Efter avslutad arkeologisk utredning – steg 2 och kompletterande arkeologisk utredning bedömer Rio Göteborg att de berörda utredningsområdena innefattar sju fornlämning i form av kolningsgropar (L2022:2323-2327 och L2022:2329-2330) och en övrig kulturhistorisk lämning i form av en övrig kolningsanläggning (L2022:2328). Dessa lämningar har registrerats i Fornreg i enlighet med rekommendationer i Lista med lämningstyper (ver 4.7).

Utifrån resultatet från arkeologisk utredning steg 2 och kompletterande arkeologisk utredning föreslår Rio Göteborg att lämningarna L2022:2323-2327 och L2022:2329-2330 förundersöks i det fall de påverkas av det fortsatta detaljplanearbetet.

Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap i kulturmiljölagen (KML) och genom miljöbalkens generella hänsynsregler, där stor vikt läggs vid hänsyn till kulturlämningar och kulturmiljöer. Ansökan om ingrepp i lämningar lämnas till Länsstyrelsen. För fornlämningar gäller att de förutom själva lämningen även omges av ett så kallat fornlämningsområde. Fornlämningsområdet utgörs av ett så stort område på marken som behövs för att bevara fornlämningen och ge den tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse.

Källor

Litteratur

Jonsson, Marie och Richard, Malin	2017	Åtgärdsområde Tidän. VaKUL etapp II.
Kungliga ortnamnskomittén	1950	Ortnamnen i Skaraborgs län. Del VII. Kåkinds härad.
Kungliga ortnamnskomittén	1967	Ortnamnen i Skaraborgs län. Del XI:2. Vadsbo härad, södra delen.
von der Luft, Magnus och Sandin, Mats	2022	Locketorps-Törsatorp 1:7 m. fl., Locketorps och Sventorps socknar, Skövde kommun. Arkeologisk utredning – steg 1. Rio Göteborg Rapport 2022:1.

Digitala källor

Fornreg	2022	app.raa.se/id/secure/fornreg
Lantmäteriet	2022a	Storskifteskarta 1795. 16-lock-2d.
Lantmäteriet	2022b	Häradsekonomiska kartan 1877-82. Väring 53-25.
Lantmäteriet	2022c	Häradsekonomiska kartan 1877-82. Sventorp 43-5.
SGU	2022	https://apps.sgu.se/kartvisare/

Bilagor

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar AU Steg 1 Skövde

Grävenhet	Längd	Bredd	Djup	Lagerföljd	Kommentar
S21	4	2,3	0,65	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,25 Påförd/omrörd sand. 0,25-0,27 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,27- Orörd markhorisont av rödgul sand.	
S22	6,8	2,2	0,3	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,23 Påförd/omrörd sand. 0,23-0,26 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,26- Orörd markhorisont av rödgul sand.	
S23	3,9	2	0,75	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,45 Påförd/omrörd sand. 0,45-0,55 Äldre förnalager med ris från avverkning (innan flygplatsen byggs). 0,27- Orörd markhorisont av grå sand.	
S24	7,4	2,2	0,4	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,35 Påförd/omrörd sand. 0,35-0,38 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,38- Orörd markhorisont av gråbrun sand.	
S25	7,5	2,2	0,2	0-0,03 Förna. 0,03- Gråbrunröd sand	

S26	4,2	2,2	0,55	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,2 Påförd/omrörd sand. 0,2-0,35 Äldre förnalager med ris från avverkning (innan flygplatsen byggs). 0,35- Orörd markhorisont av grå sand.	
S27	6,1	2,3	0,35	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,1 Påförd/omrörd sand. 0,1-0,25 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,25- Orörd markhorisont av grågul sand.	
S28	7,3	2,2	0,35	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,1 Påförd/omrörd sand. 0,1-0,15 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,15- Orörd markhorisont av gulröd sand.	
S29	6,6	2,4	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1-0,15 Gulröd sand.	
S30	6,6	2,3	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05-0,1 Gulröd sand.	
S31	6,5	2,2	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1-0,15 Gulröd sand.	
S32	5,7	2,2	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05-0,1 Gråröd sand.	
S33	6,35	2,3	0,35	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,15 Påförd/omrörd sand. 0,15-0,23 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,23- Orörd markhorisont av grå sand.	

S34	8,1	2,2	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05-0,1 Grå sand.	
S35	6,8	2	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1-0,15 Grå sand.	
S36	6,7	2	0,35	0-0,05 Förna/gräs. 0,05-0,15 Äldre förnalager med ris från avverkning (innan flygplatsen byggs). 0,15- Orörd markhorisont av grågul sand.	
S37	6,3	2,3	0,2	0-0,05 Grässvål. 0,05- Gulröd sand.	
S38	5,4	2,25	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1-0,15 Gråröd sand.	
S39	5,8	2,4	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Blockrik gulröd sand.	
S40	6,5	2,1	0,25	0-0,02 Grässvål. 0,02-0,15 Påförd/omrörd sand. 0,15-0,2 Äldre förnalager (innan flygplatsen byggs). 0,2- Orörd markhorisont av grå sand.	
S41	5,3	2,3	0,15	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Grå sand.	
S42	5,8	2,2	0,15	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Grå sand.	
S43	6,5	2,4	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Rödgrå sand.	
S44	6,9	2,4	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1- Gråröd sand.	
S45	8	2,2	0,15	0-0,12 Förna/gräs. 0,12- Rödgrå sand.	

S63	5,4	1,3	0,1	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand med enstaka stenar.	
S64	5,9	2,4	0,1	0-0,1 Förna. 0,1- Gråbrunröd sand med enstaka större stenar.	
S65	5,5	2,4	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand med enstaka stenar.	
S66	3	2,6	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand med större stenar.	
S67	5,1	2,2	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Röd grusig sand.	
S68	7,2	2,5	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gråbrunröd sand med stenar.	
S69	5,7	2,2	0,1	0-0,05 Förna. 0,05- Gulröd grusig sand med mindre stenar.	
S70	3,6	2,2	0,4	0-0,1 Förna/matjord. 0,1- Påförda jordmassor med grusig sand med asfalt.	
S71	4,7	2,2	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågulröd sand.	
S72	5,5	2,1	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand.	
S73	5,9	2	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand.	I schaktets NV hörn fanns en misstänkt kolningsgrop. Den avfärdades vid avbaningen.
S74	6,4	2,4	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågulröd sand med enstaka mindre stenar.	
S75	5,2	2,5	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågulröd sand.	

S76	6,8	2,3	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun ngt grusig och stenig sand med enstaka mindre blockstenar.	
S77	4,9	2,4	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun ngt grusig och stenig sand.	
S78	5,5	2,3	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun ngt grusig och stenig sand med enstaka mindre stenar.	
S79	4,9	2,4	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun ngt grusig och stenig sand med enstaka mindre stenar.	
S80	3,9	2,4	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun ngt grusig och stenig sand med enstaka mindre blockstenar.	
S81	6,7	2,5	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Röd ngt grusig och stenig sand med enstaka mindre blockstenar.	
S82	6,7	2,4	0,1	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun sand med enstaka mindre blockstenar.	
S83	6,9	2,4	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun sand med enstaka mindre blockstenar.	
S84	6	2,3	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun sand med enstaka mindre blockstenar.	
S85	5,1	2,4	0,1	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun sand med enstaka stenar.	

S86	5,6	2,1	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Rödbrun sand med enstaka mindre blockstenar.	
S87	7,3	2,2	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gulröd sand.	
S88	6,5	2,3	0,25	0-0,1 Förna. 0,1- 0,2 Torv. 0,2-Gråbrunröd sand.	
S89	6,2	2,1	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- 0,15 Torv. 0,15- Ljusgrå sand.	
S90	6,5	2,2	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- 0,15 Torv. 0,15- Gråbrunröd sand.	

Bilaga 2. Schaktbeskrivningar Kompletterande AU Skövde

Grävenhet	Längd	Bredd	Djup	Lagerföljd	Kommentar	Anläggning nr/Lämning nr
S1	4,8	2,3	0,15	0-1 Förna. 0,1- Grågul sand		
S2	5,2	2,4	0,25	0-0,2 Förna. 0,2- Grågul sand		
S3	4,9	2,5	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Grågul sand.		
S4	4,7	2,3	0,2	0-0,1 Förna/gräs. 0,1- Gulrödbrun sand.		
S5	5,4	2,4	0,25	0-0,15 Förna/gräs. 0,15- Röd gul sand		
S6	3,2	2,7	0,13	0-0,08 Förna/gräs. 0,08- Brunröd sand.		
S7	3,6	2,4	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1- Rödbrun sand.		
S8	4,7	2,2	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Röd gul sand		
S9	3,8	2,2	0,15	0-0,08 Förna/gräs. 0,08- Grå sand.		
S10	3,8	2,2	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Gulröd sand.		
S11	3,5	2,2	0,1	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Grå sand.		
S12	4,7	2,3	0,13	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Gråbrun sand.		
S13	4	2,2	0,15	0-0,1 Förna/gräs. 0,1- Gulröd sand.		
S14	3,7	2,3	0,2	0-0,08 Förna/gräs. 0,08- Röd sand.		
S15	5,2	2,3	0,15	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Gulröd sand.		
S16	8,2	2,4	0,15	0-0,08 Förna/gräs. 0,08- Brunröd sand.		

S17	4,8	2,3	0,2	0-0,01 Förna/gräs. 0,01- Gråbrun sandig silt.			
S18	5,7	2,2	0,2	0-0,1 Förna/gräs. 0,1- Gulröd sand.			
S19	3,4	2,3	0,2	0-0,1 Förna/gräs. 0,1- Grå sand.			
S20	6,1	2,2	0,15	0-0,05 Förna/gräs. 0,05- Grå sand.			
S46	5,4	2,4	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågul sand.			
S47	5,1	2,2	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågul sand.			
S48	5,6	2,1	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Gulröd sand.			
S49	3,7	2,1		0-0,1 Förna. 0,1- Grågulröd sand.	I schaktets S långsida framkom en kolningsgrup (A1).	A1. L2022:2330	
S50	4,8	1,6	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand.	Söschaktet förlades i kanten av en förmodad kolningsgrup, vilket verifierades med att det i schaktets SÖ kant påträffades en kolningsgrup, A2.	A2. L2022:2329	
S51	3,6	2,2	0,1	0-0,1 Förna. 0,1- Gråröd sand.			
S52	6,2	4	0,2	0-0,1 Förna. 0,1- Grågul sand.	I schaktet framkom en avlång förmodad kolningsanläggning övrig (A3). Kring anläggningen framkom ställvis mindre områden med sotlager vid rensning. Sotlagret innehöll stora och mindre kolbitar.	A3. L2022:2328	

S53	8	1,2	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågul sand med sotfläckar över ytan utan struktur.			
S54	3,8	2,2	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Gråbrun sand.			
S55	3,6	1,3	0,15	0-0,1 Förna. 0,1- Grågulröd sand.			
S56	2,7	1,4	0,35	0-0,1 Förna. 0,1- Grågul grusig och stenig rödgul sand.	Söschaktet förlades i kanten av en förmodad kolningsgrup, vilket verifierades med att det i schaktets SÖ kant påträffades en kolningsgrup, A4.	A4. L2022:2327	
S57	2	1,3	0,4	0-0,1 Förna. 0,1-0,4 Rödbrun sand	Söschaktet förlades i kanten av en förmodad kolningsgrup, vilket verifierades med att det i schaktets NÖ hörn påträffades en kolningsgrup, A5.	A5. L2022:2326	
S58	2,1	1,4	0,55	0-0,1 Förna. 0,1-0,55 Rödgul sand. 0,55- Manganutfällning.			
S59	5,8	2,2	0,35	0-0,1 Förna. 0,1-0,25 Torv. 0,25- Grågul sand.			
S60	5	2,1	0,25	0-0,1 Förna. 0,1-0,2 Torv. 0,2- Gulgrå sand.			
S61	3,6	2,1	0,45	0-0,1 Förna. 0,1-0,35 Torv. 0,35- Gulgrå sand.			

S62	3,1	2,2	0,45	0-0,1 Förna. 0,1-0,35 Torv. 0,35- Grågul sand.			
S91	2,2	1,25	0,25	0-1 Förna. 0,1- Rödgul sand		A6. L2022:2325	
S92	1,7	1,3	0,35	0-1 Förna. 0,1- Rödgul sand.	Schaktning genomfördes för att säkerställa fornlämningsstatus av möjlig kolningsgrop. Gropen konstaterades vara en rotvälta.		
S93	1,8	1,2	0,35	0-1 Förna. 0,1- Rödbrun sand med partier med söt och kol.	Schaktning genomfördes för att säkerställa fornlämningsstatus av möjlig kolningsgrop.	A7. L2022:2324	
S94	1,6	1,3	0,3	0-1 Förna. 0,1- Rödgul sand.	Schaktning genomfördes för att säkerställa fornlämningsstatus av möjlig kolningsgrop. Gropen konstaterades vara en rotvälta.		
S95	3,3	1,3	0,3	0-1 Förna. 0,1-0,15 Podsolerad grå sand. 0,15- Rödbrun sand.	Schaktning genomfördes för att säkerställa fornlämningsstatus av möjlig kolningsgrop.	A8. L2022:2323	

Bilaga 3. Lämninglista

Lämning nr	Lämningstyp	Egenskapsvärde (typ)	Beskrivning	Antikvarisk bedömning	Undersökningsstatus	Terräng kring lämning
L2022:2323	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop, rund, 3,6 meter i diameter, 0,6 meter djup. I kolningsgropen upptogs ett 1,2 meter brett schakt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.	Fornlämning	Delundersökt. I kolningsgropen upptogs ett 1,2 meter brett schakt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.	Svag sluttning i gles tallskog.
L2022:2324	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop med vall, oval, 3,3 x 2,7 meter utan vall (6,2 x 5,9 med vall), 1,05 meter djup.	Fornlämning	Delundersökt. En fjärdedel av kolningsgropen undersöktes ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.	Svag sluttning i gles tallskog.
L2022:2325	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop, rund, 2,4 meter i diameter, 0,55 meter djup.	Fornlämning	Delundersökt. En fjärdedel av kolningsgropen undersökt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.	Svag förhöjning i barrskog.
L2022:2326	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop, rund, 2,2 meter i diameter, 0,4 meter djup.	Fornlämning	Delundersökt. En fjärdedel av kolningsgropen undersökt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.	Svag förhöjning i gles gallrad björkskog.
L2022:2327	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop, rund, 3,6 meter i diameter, 0,64 meter djup.	Fornlämning	Delundersökt. En fjärdedel av kolningsgropen undersökt ned till kolförande nivå. Kolprov insamlat.	Svag förhöjning i gles gallrad björkskog.
L2022:2329	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop, rund, 2,6 meter i diameter, 0,7 meter djup.	Fornlämning	Delundersökt. Halva kolningsgropen undersökt ned till kolförande lager i samband med arkeologisk utredning. Kolprov insamlat.	Svag förhöjning i gles tallskog.
L2022:2330	Kolningsanläggning	Kolningsgrop	Kolningsgrop, rund, 2,8 meter i diameter, 0,85 meter djup.	Fornlämning	Delundersökt. Undersökt till hälften i samband med arkeologisk utredning. Kolprov insamlat.	Svag förhöjning i gles tallskog.
L2022:2328	Kolningsanläggning	Övrig	Övrig kolningsanläggning, avlång, 2,82 meter lång, 0,69 meter bred och 0,21 meter djup.	Övrig kulturhistorisk lämning	Delundersökt. Undersökt med ett mindre hangrävt schakt i mitten av anläggningen. Kolprov insamlat.	Förhöjning i gles gallrad björkskog.

